

ANGELČEK

Priloga „Vrteu“.

Štev. 2. Ljubljana, 1. februarja 1912. XX. tečaj.

Zvečer.

3. In zasanja vsa dolina . . .

In zasanja vsa dolina,
ko priplava tiha noč
in zaziblje v sladke sanje
prebivalce bornih koč,

Sapa zapihlja večerna
skozi sanjajoči dol,
kot bi zbrisati hotela
dnevne solze, dnevno bol.

Vekomir.

4. Temni mrak na zemlji.

Na večernem nebu
lunica blišči,
na večernem nebu
zvezdica gori.

Na večernem nebu
je tako svetlo,
ej, na zemlji bedni
pa tako temnó.

Ej, na zemlji bedni
je tako temnó . . .
Sprejmi, Oče večni,
skoraj me v nebó!

Semjonov.

Srečni ljudje.

3. Sladko kamenje.

Vudno se ti gotovo zdi, kaj ne, mladi čitatelj, ko čitaš napis o sladkem kamenju. Kaj bo neki to? Kako more neki biti celo kamenje sladko?

Najprej omenim, da ljudje ne govore vselej naravnost, marveč gostokrat tudi v primerah in podobah. Če rečemo komu, da mu je kamenje sladko, hočemo reči, da mu je kamenje prijetno ter se mu zdi celo takrat prijetno, ko ga kamenjajo.

In komu je bilo, vprašaš dalje, prijetno celo kamenjanje? — O sv. Štefanu pravi sveta Cerkev v svojih molitvah: »Kamenje veletoka mu je bilo sladko; njega posnemajo pravične duše.«

Sv. levita Štefana so namreč judje tirali vun iz mesta jeruzalemskega in ga pobili s kamenjem, t. j., tako dolgo so metali kamenje vanj, da je izdihnil. Grozovito je moralo biti tako umiranje! A glejte, sveti mladenič Štefan se je čutil srečnega in je bil vesel v teh silnih bolečinah.

Kaj pa ga je osrečevalo? Zlasti tri reči so bile, ki so mu osladile prebridkostno kamenjanje: njegova nedolžnost, junaska potrpežljivost in nebeska tolažba.

Sv. Štefan je bil poseben ljubljenec božji. Saj so bili prvi kristjani, ki so jih še vodili apostoli, vsi izvrstni ljudje. Izmed teh dobrih ljudi so pa apostoli odbrali še posebej sedem najboljših in jih posvetili v dijake. In med temi odbranimi se je še zlasti odlikoval sv. Štefan, kar že razodeva njegovo ime, ki pomeni: »venec«. Ko sveto pismo našteva imena sedem dijakonov, pri njegovem imenu še posebej pristavi: »Moža polnega vere in svetega Duha.« — Celo na zunanje je odsevala plemenitost njegove duše. Njegovi srditi sovražniki so ga sodili, in sveto pismo pravi o njih: »Gledali so nanj vsi, ki so sedeli v zboru, in so videli njegovo obliče, kakor obliče an-

lovo». Lepšega izpričevala pač ne more dobiti nihče, kakor je to, če morajo najhujši sovražniki pričati, da je nedolžen kot angel. Ali ni mar srečen tak angel?

Izvrsten kristjan si prizadeva za vse krščanske čednosti, in med njimi ni zadnja — potrpežljivost in krotkost. To pa je jasno, da je vsak tembolj srečen v tem burnem življenju, čim bolj je potrpežljiv in krotak. Kako srečen je bil sv. Štefan v zadnjem silnem boju! Bil je kakor jagnje med volkovi, pa jagnje je zmagalo z radostnim vzklikom: »Gospod, ne prištevaj jim tega greha!« in je v tem hipu pričelo večnorajska zmago-slavje!

Najslajši vir sreče v mučeniškem trpljenju je pa zajemal sv. Štefan naravnost iz nebes, kakor priča sveto pismo. Ozrl se je v nebo in videl nebeško svetlobo in Jezusa stati na desnici božji in je vzkliknil: »Glejte, vidim nebesa odprta in Sina človekovega stati na desnici božji!« Taka nebeška tolažba mu je pač posladila težke in robate mučeniške kamene.

Dobro si zapomnite trojni vir sreče, iz katerega je zajemal sladko radost v najhujši bridkosti prvi mučenec svete katoliške Cerkve: nedolžnost, potrpežljivost in krotkost ter božja pomoč in tolažba.

4. Sveti šaljivec.

Naj vam takoj pokažem še drugega enako srečnega dijakona-mučenca, ki je pa umrl 222 let pozneje, tudi zelo bridkostne mučeniške smrti — v Rimu.

Gotovo že vsi poznate mladeniča - svetnika, ki ima na slikah poleg sebe železno pletenico — stevega Lavrencija.

Čudovit je bil njegov pogum. Tudi najhujše muke ga niso mogle spraviti ob dobro voljo. Plemenito se je pošalil že ob sodnijski preiskavi. Mestni oblastnik mu ukaže, da naj izroči cerkveno premoženje, ki ga je imel kot dijakon v oskrbi. Svetnik pa si izprosi tri dni odloga; potem razdeli imetje med uboge in čez tri dni pripelje dolgo vrsto ubožcev, vdov in sirot ter reče oblastniku: »Glej, to so naši cerkveni zakladi!«

Zdaj ukaže oblastnik Lavrencija neusmiljeno pretepati in mučiti ter slednjič na železno pletenico raztegniti in počasi peči. Ko je junaški mladenič že v najhujših bolečinah — napol pečen — reče v sveti šaljivosti: »Zdaj me pa obrni, po eni strani sem že pečen!« To se zgodi. Čez nekaj časa pa se zopet junaško pošali: »Zdaj sem pa že dovolj pečen, zdaj lahko načneš in ješ!« Ta sveti nasmeh je bil zmago-slavni vzkljik, s katerim je prejel venec slavne zmage, ki jo že naznanja njegovo ime, ki pomeni: »Z lavoriko venčan«.

Izvrstno sredstvo za pridobitev časne in večne sreče je to, če zna kdo na tak šaljiv način bridkosti ponosno izpreminjati v radosti. A to more storiti le pogumen krščanski junak.

5. Sreča vdanošči.

To, kar vam zdaj povem, se je zgodilo v Lurdru, na slavnvi božji poti.

Šestletna deklica leži na majhni posteljici, vsa sklučena, hroma, shujšana in slabotna. Vsem se smili; vse se zanima zanjo tembolj, ker je vkljub svoji veliki bedi čisto mirna ter se zadovoljno smehlja — nedolžna kakor angelček.

Pripeljala jo je mati tja in jo vzpodbjala: »Moli, le lepo moli, dete moje; sveta Devica te bo ozdravila.« In deklica je molila lepo, s polnim zaupanjem. Da bi jo tem gotoveje uslišala presveta Devica, o kateri ji je mati pričovala že toliko lepega, ji obljubi, kako bo ubožcem, zato da bi zanjo molili prav veliko češčenamarij, razdelila ves svoj prihranjeni denar: petnajst frankov, ki jih je polagoma nabrala za darila.

Tako čaka že tri dni. Vsí, ki gredo mimo nje, jo sočutno opazujejo in poprašujejo; ona pa smehljaje odgovarja vsem: »Čakam.«

Četrti dan pa se ji očetovsko približa neki duhovnik, ki jo je bil blagoslovil prejšnji dan: »Ali te presveta Devica še ni ozdravila, dete moje?«

»Še ne«, odgovori preprosto . . . »pa« — pristavi z neko junaško odločnostjo — »zdaj nočem več.«

»Ti nočeš več?«

»Ne. Davi sem se jokala, da še nisem ozdravljena, pa mi je rekla neka sestra: »Potolaži se, ljuba moja. Če ne ozdraviš, je to zato, ker te do bri Bog tak o b o l j l j u b i. Izmed onih, ki ozdravijo in ki ne ozdravijo, vidiš, so n e o z d r a v l j e n i tisti, ki jih Bog najbolj ljubi.« Tako mi je rekla dvakrat. Od takrat pa ne prosim več, da bi bila ozdravljena. Hočem, da m e d o b r i Bog n a j b o l j l j u b i.«

Mašnik se poslovi ginjenega srca in pravi sam-sebi: »Nikjer se ne slišijo tako vzvišene besede kot v Lurdru.«

Ví pa se učíte od te srečne mlade bolnice, da se zadovoljite vselej s tem, kar je Bogu všeč, ko bi se vam tudi ne zdelo prijetno.

(Paillettes d'or.)

Mraz.

Dedek, kdo je prišel
včeraj v našo vas?
„Po sneženi gazi
stari znanec mraz.“

Dedek, kaj pa dela
neprijazni mož?
„On na okna suje
nam ledenih rož.“

In hudobna burja,
ki čez vas drvi?
„Ta je mrazu sestra,
v plesu jo vrti.“

In če jaz bi k njima
na poljano šel?
„Mrazek hudomušni
bi te s sabo vzel.“

Kje je teta burja
in kje mraz doma?
„Daleč za gorami,
črez devet voda.“

Dedek moj, lepo-li
je v deželi tej?
„Ej, seveda ivje
tam visi raz vej.“

Tam ledene svečke,
sneg je leto in dan,
pa mrtvaške pesmi
poje črni vran.“

Dedek moj, kajneda,
me ne vzame mraz?
Rajši tu na gorkem
v koči sem pri vas.

Radoslav. B.

Zopet prijatelja.

Spisal Julij Slapšák.

II.

Nesrečni psiček se tudi drugi dan še ni upal v hišo; po hlevu in po skedenju se je potikal klaverno in boječe, pa bevskal je tako žalostno, kakor da mu že postavljajo vislice. Hlapec se ga je usmilil in ga vzel s seboj v gozd. Mala Zinka-Zinkica pa je šla tedaj na vrt; z igro se je hotela zamotiti in pregnati žalost iz srca. Toda nič kaj ji ni šlo; igrala se je vsebolj posili.

Tedaj se spomni, da bo drugi dan botrin god. Misli in misli, kaj bi dala botri za god, da bi jo razveselilo. In se domisli, da botra prigrizuje prav rada belo pogačico pri kavi. »Oj, kar spečem ji belo pogačo!« vzklikne in gre ter vzame za polno prgišče belega peska s kupca na dvorišču. Peščeno mokico usuje v izkopano jamico v zemljici in jo meša, meša, toda sprijeti se ni hotela peščena mokica. »Hoj, moram dobiti vrelega kropca, pa se bo sprijela ta bela peščena mokica,« vzklikne Zinka. Nato steče v kuhinjo, pa se naglo zopet vrne in prinese v lončku vrelega kropa. Vreli krop jame prilivati v belo peščeno mokico v zemlji, in glejte, mokica se je rada sprijela. Potem je Zinka zamesila lep hlebček, belo pogačico za botrin god, jo skrbno zavila v velik, čist zelnat list in postavila na toplo solnčece, češ: »Bela pogačica, zdaj pa le dobro vzhajaj in se peci na ljubem toplem solnčecu.«

Deklica je stekla še po bele peščene mokice, pa po krop z lončkom; še za pol predpasnika dobrih in okusnih bobov in flancatov bi bila rada napekla za botrin god. Stekla je še po bele peščene mokice, pa po vrelega kropa, takrat pa je prišel hudoben deček na vrt, je odgrnil lepi zelnati list, se zlobno zakrohal ter brcnil z nogo v belo pogačico. Bela pogačica se je zdrobila, in drobni koščki so odleteli na vse strani. Žalostno je zavpila Zinka, ko je zagledala,

kaj je storil hudobni deček. Polila bi ga bila z vrelim kropom, ali preveč bi se bil opekel. Vrgla bi mu bila kamen v nogo ali v hrbet, pa to bi bilo prehudo, preveč bi bolelo dečka. Nabila bi ga bila, toda premajhna je še bila, ne bi ga zmogla: je pa začela jokati, prav glasno jokati mala Zinka-Zinkica. Ho, če bi bil psiček doma, ta bi bil zvesto čuval in varoval belo pogacico. Vsakemu bi se postavil po robu, kdor bi se drznil priti bliže. In hudobnemu dečku, hoj, živo v meso, ne samo v hlačnico, bi zasadil ostre zobke, ako bi ne odnehal in se ne pobral takoj z vrta. Oj, dobro je to vedela Zinka, in žal ji je bilo, da ni bilo psička doma. Morda bi se celo sprijaznila z njim, kaj se ve! Saj huda, no, tako prav zelo huda pravzaprav ni bila več na psička. Odpustila mu je že vse; le tega ni mogla pozabiti, da je ta nemarni nepridiprav šel in umoril blagi gospodični učiteljici drobnega ptička.

Ko je pa hudobni deček odšel, je rekla Zinka: »Pogačice ni več, kaj hočem? Eh, še enkrat bom zamesila, pa bo.« In res, vzela je bele pešcene mokice in vrelega kropa ter zamesila iznova. Tedaj je pa stopila Zinkina mama na vrt in vprašala: »Kaj delaš, hčerka?« — »Belo pogacico pečem za botrin god,« je odgovorila Zinka. — »Take bi se še miške in krte ne lotili,« si je mislila mama, pa ni rekla tega, ampak pomignila Zinki, rekoč: »Le z menojo pojdi, hčerka moja, bom že jaz spekla za botrin god, kar in kakor je prav.« Zinka se je spomnila hudobnega dečka, ki ji je iz gole nagajivosti razmetal belo pogacico in je šla rada z mamo.

Napočilo je tretje jutro, godovni dan ljube Zinkine botrice. Ni zbudilo Zinke zlato solnčece — navsezgodaj je že bila na nogah. In ko se je oblekla, umila in počesala, je lepo molila, pa tudi za botrico, potem je pa šla na vrt, na vrtu nabrala mnogo cvetic in naredila lep šopek. Pri zajtrku je pa rekla mami: »Veste, ljuba mama, specite, specite dober kolač, pa nadebelo ga pomažite s sladko smetano, z rumenim maslom in z žoltimi cvebam, da ga bodo veseli ljuba botrica.« Pa za botrico sta bila že pripravljena dva šarklja, okusna in sladka, da bi ju bili jedli angelci,

Ob veselém prizoru.

ko bi imeli kaj zobkov. Prvi se je zdel Zinki velik kot gora, drugi pa je bil tako majhen, pa prav ličen. »Vidiš, vidiš!« jih je kazala mama in se smehljala. »O-o!« je vzkljiknila Zinkica.

Malo Zinko-Zinkico so nato oblekli v novo obleko, ji dali tisti mali lični šarkelj v eno roko (velikega bo pa že dekla nesla botri), v drugo roko pa šopek cvetic, ji naročevali, kako mora hoditi, da ne spodrkne in ne pade; nato ji pa veleli: »Zdaj pa le hodi srečno, Zinka, k botri in ji vošči lepo k godu.« In Zinka je prestopila hišni in potem še vežni prag ter odšla k botrici. Krepko je držala v levici šarkelj, v desnici pa šopek ter varno stopala dalje. No, botrica ni bila daleč, za vasjo je bila njena hiša. In Zinka ide kar po stezici preko hribca in bo še prej tam. Tod ji ne bo nihče gledal na prste; ko bi se pa napotila preko vasi k botrici, bi utegnilo kako vaško zijalo delati zgago nji, šarklju ali pa obema.

Ko se je Zinka odpravljala k botrici, je cvilil in javkal psiček izpred hleva žalostno in proseče: »Hov-hov-hov-hov! Zinka, naj grem s teboj; saj bom pridkan: gobice — kamenčka ne bom več grabil; telečje kosti ne bom več popadal in rumene miške na beli stezici ne bom več lovil. Pridkan bom, pa še prav zares, Zinka-Zinkica,oj vzemi me s seboj! Hov-hov-hov-hov-hov!«

Zinka se je spomnila hudobnega dečka, ki ji je razbrskal včeraj rumeno pogáčico. Kaj, ko bi ji v svoji zlobnosti še danes kaj storil? Nič mu ni verjeti; ako jo zagleda, hitro se prikaže izza vogla in ne dišečim rožicam in ne dobremu šarklju ne bo prizanesel. No, pa saj pojde preko hribca, tam ni nobene nevarnosti.

Ko je bila Zinka na konci hiše in je že zavila na stezico preko hriba, je zacvilil in zajavkal kužek iznova, pa tako žalostno in tako proseče, da je deklica kar obstala in se ozrla proti hlevu. »Hov-hov-hov-hov, Zinka-Zinkica,oj vzemi me s seboj; pridkan bom, kar se da. Zinka-Zinkica, daj, reci, migni, naj grem s teboj, hov-hov-hov-hov-hov!« V srcu je nekaj reklo Zinki, da je psičku že vse odpuščeno. Tudi

dolgčas ji je bilo že po tej mali igračici — pomislite, saj že cela dva dneva nista prav nič norela. Je pa pozabila, kar je bilo, in kaj pa je hotela drugega — in je zaklicala: »Murček, ta-ta! Murček, ta-ta!«

Hoj, to je poskočil tedaj Murček, poskočil od prevelikega veselja in nenadne sreče. Pa kaj — poskočil: kar vrglo je Murčka kvišku! In zalajal je ves iz sebe krepko in naglas, potlej je pa stekel k Zinki, svoji ljubi prijateljici in dobrotnici, se splazil pred njo prevdano in prepokorno in cvilil in polajeval, kakor da prosi odpuščanja. »Pa pridkan mi moraš biti,« mu je resno velela Zinka in ga pogledala usmi-

ljeni. Ves srečen in vesel se je postavil Murček poleg deklice in šla sta dalje. Moško je stopal psiček, sem-intja je zalajal, češ: pridkan, pridkan, kako pa, ljuba Zinka-Zinkica!

Ko sta pa prišla že na sredi hribčka, je primijavkala sosedova muca za njima. »Mijav, mijav, daj mi mav!« je mijavkalo in se oblizaval požrešno mače. In prav nič se ni krotilo in zatajevalo, ampak kar skočilo je dekletcu na hrbet in od tam na ramo — hoj, še en hip, pa bo sladkosnedka pri dehtečem šarklju. A ni se posrečila zvitemu načrtu nakana; o pravem času še je spoznal njegove požrešne želje Murček, in kakor je bil majhen, je strašno zarjovel in tako srdito pokazal ostre zobe, da se je sladkosneda

muca prestrašila in se kar spustila zviška na tla; toliko, da je še ušla in se srečno skrila za sosedov plot.

Murček je iskal požrešno in potuljeno mače. Zinka je pa šla s šarkljem in s šopkom mirno dalje. Kar jo sreča tolpa kuštravih cigančkov, črnih in strganih, da je bilo joj. Kazali so bele zobe in stegovali svoje tatinske roke proti sladkemu šarklju. Zinka je bila vsa prestrašena. Kar se pridrvi v divjih skokih Murček — majhen je bil, a hud, da malokateri tako — in se zaleti v črne cigančke. Oj, to so zbežali in stekli v gozd! Tam so imeli ciganski voz, kar vsi so poskakali gor in se skrili.

Ko se je Murček oddahnil, je pogledal svojo mlado gospodinjico in pomajal z repkom, češ: no, kaj pa danes, bo? »Bo, bo!« je pomežikala Zinka dobrovoljno in šla sta dalje. Kužek je gledal na vse strani, pa moško stopal poleg deklice. Tedaj še njemu udari mamljivi in vabljivi vonj okusnega šarklja v nos: pri vsakem koraku pride bliže njegovemu nosku, pri vsakem drugem pa — oj, škoda! Pa se zopet dvigne in uide kvišku. Hoj, morda pa njemu nese Zinka jesti? Dva dni že ni nič dobil iz njenih rok, bo pa danes večji in izdatnejši delež, kaj? Ali pa je ta prebiti šarkelj to, kar včeraj gobica — kamenček, telečja noga — kost, rumena miška na beli stezici, da se ga ne sme lotiti, kdo ve? Take misli so rojile Murčku po glavi. Oj, šarkelj mu je tako lepo dišal, res ni vedel, pri čem je.

Kar se ustavi in pomiga z repkom, kakor bi hotel reči: »Zinka-Zinkica, daj no že, če gre meni.« Menda je Zinka uganila njegove misli. Požugala mu je s prstkom, in precej je vedel kužek: on je le varih, nikakor pa ne požeruh dobrega šarklja. Poslej pa ni več pogledoval po sladki dobroti. Če mu je pa nad vse prijetni duh le preveč drezel v nosnici, je pa poskočil ter kihnil, in izkušnjave so bile odgnane.

Prišla je Zinka k botri. Lepo se je priklonila, ji voščila h godu ter ji izročila šopek in šarkelj. Botra je bila zelo vesela. Rekla je: »Počakaj malo, boš pri nas kosila.« Pa je počakala Zinka malo in kosila je pri botri. Ko so skosili, se je pa Zinka lepo zahvalila,

segla botri v roko in rekla: »Z Bogom, botra.« Botra ji je stisnila srebrno krono v rokico. Vsa vesela je hitela Zinka domov. Spremljal jo je zopet Murček — pričakal jo je pred vežnim pragom. Zinka mu je vrgla kosček bele pogače; prav rad jo je vzel in kar hlastno pojedel.

Na potu ju je srečal neznan človek. Bradat je bil in grdo je gledal. Kdo ve, odkod in kam ga vede korak? Zinka se je zelo bala, ko je morala iti mimo neznanca; a pesek je godel in renčal ter srdito pogledoval po tujcu. Precej bi bil skočil vanj in mu razpraskal obraz in ga obgrizel v noge in roke, če bi se bil le dotaknil dekllice, kaj še, da bi ji namerjal razkleniti prstke in pogledati svetlo srebrno kronico v pesti. No, hudega ni bilo nič. Neznanec se ni menil ne za kronico v dekličji roki, ne za psičkovo hudo kri in za njegove krvave namene. Stopical je mirno dalje in še pogledal ju ni, ko so se srečali. Ko sta jo pa z Zinko primahala do hiše, sta pa videla, da teče po vasi sosedov Jožek s torbico na hrbtnu. Gobica, privezana na dolgo, v tri pramene zamotano prejico, je krepko in kar sunkoma odskakovala od torbice. Pesek se danes še zmenil ni za gobico — za kamenček. Nemara, da bi bil pustil pri miru tudi telečjo nogo — vsaj rumene miške na beli stezici ne bi se bil lotil več.

»Hoj, še dosti je moder, čeprav je še tako mlad,« je izustila mala Zinka ponosno. In bila je zopet prav iz srca vesela svojega psička. Sklenila je, da mu bo poslej zopet nosila jesti, tudi kako mastno kost mu bo prinesla in semtertja kak dober grižljaj, ki si ga bo odtrgala od ust — saj mama ne bo huda, ko ji razodene, da sta s psičkom zopet prijatelja.

Prišla sta domov. Doma je pripovedovala Zinka, kako je bilo pri botri. Pokazala je tudi, koliko ji je botra podarila — oj, celo svetlo krono! Mama je vprašala: »Kako si pa voščila botri, da ti je podarila kronico? Pa ne tako:

»Srečo voščim, za kronco prosim;
srečo vi imejte, kronco pa meni dejte!«

Ali si tako voščila, kaj?« — »O-ne!« je odkimala hčerka, »ampak tako, kakor ste me vi naučili.«

Ko se je zvečerilo, je šla Zinka kmalu spat. Ponoči se ji je pa sanjalo, da je šla k botri, in kako zvesto jo je čeval in varoval Murček. Še v spanju je pravila: »Oj, poslej bova pa z Murčkom prijatelja.«

In tako je tudi bilo. In Zinka-Zinkica je bila zopet vesela kot tedaj, ko je vprvič norela s psičkom; dobre volje kot spomladi, ko je trgala bele zvončke — ali takrat, ko je gledala veverko v gozdu, ki je skakala od veje na vejo, od drevesa na drevo. Srečna je bila kot takrat, ko je čez vodo skočila in ni padla vanjo, srečna in vesela kot tisti dan, ko je šla v hlev, in je prilezlo izpod jasli iz gnezda kar pet mladih zajčkov, in je ona od same radosti plosknila z rokami ter vzkliknila: »O, kaj jih je in vsi so moji!«

Z Murčkom sta pa prijatelja in prijatelja znabiti tudi ostaneta — — — če bo le Murček pameten. Toda Murčkova pamet je, kakor aprilovo vreme. Zdaj tako, zdaj tako . . . Kakor nanese.

Naše igre.

1. Železnice.

Mimo naše hiše drdra železnica. Dol in gor se vozi cela vrsta voz in v teh vozovih ljudje in živina in drugo blago. Kolikrat sem gledal železnico in v otroški radovednosti vpraševal starše, kam vozijo te vozove. Povedali so mi, da v Kranj in v Ljubljano.

Ni minulo kdove koliko časa, pa sem si tudi jaz s svojim bratom napravil železnico. Ševeda ni bila umetna, kakor se kupi za drag denar po prodajalnah, da jo potem otroci razbijajo, ko se je naveličajo. Moja železnica je bila silno poceni. Le poslušajte!

Šla je od enega konca vrta mimo hiše do drugega konca. Vozovi so bili narejeni iz starih obrabljenih metel, ki so bile z raznobarvnimi trakovi zvezane skup. Na gornjem koncu vrta je bil Kranj, na spodnjem pa Ljubljana, na sredi pa Trata (Škofja

Loka). Za ograje ob železnici smo položili par starih grabelj, in tako je bila železnica gotova brez najmanjših stroškov. Kako je pa naša železnica vozila?

Takole: Mašina sem bil jaz in mašino sem vodil jaz sam; brat je bil pa čuvaj in je nosil na dolgi palici prišito rdečo žepno ruto. Ko se je pa »mašina« utrudila, se je pa brat vpregel, jaz pa sem stopil na njegovo mesto.

Sedaj pa na pot iz Ljubljane v Kranj!

Čuj: »U-u-u-u-u—u—u«.

Mašina zabrlizga, pa se začne premikati s počasnim, z vedno hitrejšim: huš—huš—huš—huš—huš, huš, huš, huš, huš, huša, huša . . .

Tudi dim ni delal preglavice. Nabral sem cestnega prahu, nasul ga v predpasnik, počasi ga jemal vun in ga metal čez glavo.

Kakih petdeset korakov, pa je mašina privozila na Trato. Tam je čuvaj odvezal par voz, mašina je malo postala, potem jo pa odpihala v Kranj, kamor je bilo treba premeriti dobrih štirideset korakov. Nazajgrede je pa čuvaj zopet privezal vozove nazaj, in vlak jo je odvihral »urnih korakov« v Ljubljano.

Blaga smo res precej prevozili, posebno lesa. Kar na metlo smo navezali par polen, pa smo jih peljali v Ljubljano. Če smo med potjo kaj izgubili, smo šli pa nazaj iskat. Ljudi pa navadno nismo vozili. Enkrat se je hotela peljati sestra v Ljubljano, pa je sedla na Trati na železnico. Le takrat je bil tudi osebni promet. Pa se ni izplačal . . .

Mašina je zabrlizgala, potegnila, nič se ne gane . . . Potegne drugič, pa močneje — nekaj prične pokati —. Potegne tretjič: najmočneje — nekaj voz se odtrga, pa ostanejo s sestro vred na Trati. Z drugimi pa oddirja mašina v Ljubljano. Pozneje je pa sestra rajši tekla zraven »mašine«, kadar bi bila rada šla v Ljubljano ali pa v Kranj.

Povedati vam moram še tudi o drugi nesreči, ki se je zgodila tisti čas na naši železnici. Bilo je krasno jutro; in s polnim parom je hitela naša mašina proti Kranju. Blizu Kranja — že prav blizu postaje — pa zadene en voz ob drevo, stoječe blizu železnice. Vo-

zovi se ustavijo, »mašina« pa pade na obraz in se precej pobije. Za tisti dan je bil tudi tovorni promet ustavljen: »mašina« je morala v posteljo, da se pozdravi. Drugi dan je šlo pa zopet vse po starem; samo mimo drevesa smo vozili bolj počasi in previdno.

Takale je bila naša prva železnica. Pa še vi poizkusite, kako jo bodete vozili. Samo ne prevrnite se nikar! In pa mimo dreves lepo previdno!

I. E. Bogomil.

Pa kupim si konjička . . .

Pa kupim si konjička,
konjička dva,
oja
konjička dva.

Pa ju zaprežem v voz
in hajdi tja do loz,
pa pel si zraven bom
dir la-la-la-la-lom.

Pa kupim si konjička,
konjička dva,
oja
konjička dva.

Vid Vidov.

Kratkočasnica.

Mati hčeri, ki je rada preveč govorila: „Zakaj hočeš imeti vedno zadnjo besedo?“ — „Ah, ljuba mati, nisem vedela, da vi ne boste več govorili.“

Rešitev naloge v št. 1.

B	o	v	e	c
k	o	r	e	c
m	e	t	e	r
s	r	e	d	a
m	u	c	k	a

Prav so rešili: Perpar Marica v Tolminu, Brejc Nada v Celovcu, Šiškovič Milena, Žnideršič Ema, Ferjan Milica, učenke meščanske šole in gojenke v uršulinskem zavodu v Gorici: Hočevan Anton, Kastelic Viktor, Strajar A., Kopač R., Lukšič J., Recel J., Dovnik A., Zorko Edv., Sušnik Ivan, Dular Fr., Supančič K., Novak Jožef, Dovnik Al., Karlovšek Jože, učenci III. razreda v Novem mestu; Vujčič

Edmund in Viljem, Gruden Ludovik, Jenko Franc, Florjančič Henrik, učenci v Spodnji Šiški; Ferlič Ljudevit, učenec II. razr. v Novem mestu; Recelj Slavko, Ferlič Martina, Pavla, Lojzka in Jože, Lobe Mici, Bloudek Leon učenec IV. razreda; Osterman Jože, Tvardi Egidij, Kovač Franc, Sever Milan, Zupančič Janez, Kravt Marjan, učenci II. razr.; Novak Dragoslav, Svigelj Ludovik, Medvešček Ludovik, Kalinger Vladimir, Šetina Ludovik, Baštař Teodor, Košak Janez in Rudolf, Miklič Ignacij, Sladič Ivan, Brodač Jožef, Bučar Jožef, Hrovat Albin, Murn Rudolf; Rezelj Jožef, Kristan Bogomir, Kopitar Metod, Pintar Ernest, Grom Slavko, Schneider Feliks, učenci v Novem mestu; Justin Pavel, Sap A., Prohinar A., Zupanc S., učenci IV. razreda v Kamniku; Počivalnik Pavlina, dijakinja III. razr. mešč. šole pri č. uršulinkah; Battelino Peter, učenec VI. razreda; Krašnja Franc, učenec V. razreda; Skalar Ljudmila, Škerl Ivanka, Povše Gizela, Oblak Minka, Škofic Angela, Petrovčič Franica, Bricej Pavla, Kapus Marija, učenke V. razreda; Horvat Vladimira, učenka III. razreda; Reich Ivan, Dermota Karol, Oblak Avguštin, učenci III. razreda na Viču; Brne Francika in Ivanka, Čekada Tončka, Gril Ivanka, Peterlin Franja, Prosenc Krista, Štembergar Ivanka in Jožica, Grbec Anton, Logar Tonak in Tonče, Primož Anton in Mihec, Štefančič Tonček, učenci in učenke II. razreda v Vrbovem pri Ilir. Bistrici; Skuhala Hermina učenka III. razreda pri Svetem Jurju ob Pesnici; Fabjančič Slavko, dijak na Brezovici pri Ljubljani; Ulepič Stojan in Rado, učenca IV. razreda v Krškem; Potočnik Marija, učenka II. razreda v Ljubljani; Premru Anica, učenka v Tržiču.

Odgovor na šaljivo vprašanje št. 1.

Podari jim jo, pa bodo jedle svojo.*

Prav so odgovorili: Brejc Nada v Celovcu; Kramar Anton, mizar v Matenah; Jenko France, učenec V. razr. v Sp. Šiški; Battelino Peter, učenec VI. razr.; Povše Gizela in Kapus Marija, učenki V. razr. na Viču; Skuhala Hermina, učenka III. razreda pri Sv. Juriju ob Pesnici; Fabjančič Slavko, dijak na Brezovici pri Ljubljani; Ferlič Martina, Pavla, Lojzka in Jože, Lobe Mici, Bloudek Leon, Novak Dragoslav, Šwigelj Ludovik, Kalinger Vladimir, Šetina Ludovik, Baštař Teodor, Košak Janez in Rudolf, Mignič Ign., Sladič Ivan, Bradač Jož., Bučar Jož., Hrovatin Albin, Bezelj Jož., Kristan Bogomir, Kopitar Metod, Pintar Ernest, Grom Slavko, Schneider Feliks, v Novem mestu, Potočnik Marija, učenka II. razr. v Ljubljani: Premru Anica, učenka v Tržiču.

* Naj obvelja tudi odgovor onih, ki so rešili: »Sam jo pojel!«